SIDAAMU DAGOOMU QOQQOWI MOOTIMMA AFFINI GAAZEEXA

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት አፍኒ ጋዜጣ

SIDAAMA NATIONAL REGIONAL STATE AFFINI GAZETA

3ki Diro Kiiro 23

Hawaasa, Wocawaaro 20, 2015 M.D

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Amaalete Mini Allaalshi Hundaanni Fulinoho

በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

፫ኛ ዓመት ቁጥር ፳፫

ሀዋሳ፣ መስከረም ፳ ቀን ፳፻፲፭ ዓ.ም

Amado

Lallawu Kiiro 23/2015

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Zoonete Gashshooti Taqqa Uurrisatenna Tantanosi Murate Fulino Lallawa

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፳፫/፳፻፲፭

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የዞን አስተዳደር እርከን ለማቋቋምና አደረጃጀቱን ለመወሰን የወጣ አዋጅ

Lallawu Kiiro 23/2015

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Zoonete Gashshooti Taqqa Uurrisatenna Tantanosi Murate Fulino Lallawa

Qoqqowu dagara uynanni mootimmate owaante tuqishsha, hanqafaanchimma, fulo bikkunni ikkitinotanna gumaamimmate wodhi-woro kaima assino garinni tantanantino gashshootu taqqubbanni aamama hasiissanotanna qoqqowu bayriidi seerinni afamooshshe afidhino lao ikkitinohura;

Qoqqowu sa'u lame dirrara qoqqowu mereersha gashshootu taqqa kaajishatenninna batinye woradunna quchummate tantanubba ledo dhaadote loosu xaadooshshe assanni sainoha ikkanna hattenne

አዋጅ ቁጥር ፳፫/፳፻፲፭

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የዞን አስተዳደር እርከን ለማቋቋምና አደረጃጀቱን ለመወሰን የወጣ አዋጅ

ለክልሉ ሕዝብ የሚሰጡ መንግሥታዊ አገልግሎቶችን ተደራሽ፣ አካታች፣ ወጪ ቆጣቢ እና ውጤታማነትን መርህ ባደረገ መልኩ በተዋቀሩ የአስተዳደር እርከኖች መስጠት አስፈላጊና በክልሉ ሕገ መንግሥት እውቅና ያለው እሳቤ በመሆኑ፣

ክልሉ ባለፉት ሁለት ዓመታት የክልል ማዕከል አስተዳደር እርከንን በማጠናከርና ከበርካታ የወረዳና ከተማ አስተዳደር መዋቅሮች ጋር ቀጥታ የሥራ ግንኙነት በማድረግ ያሳለፈ ሲሆን በሂደቱ የተስተዋሉ ተሞክሮዎችን በመቀመር የተሻለ ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ የአስተዳደር ሥርዓትን

AFFINI GAAZEEXI P.S.K …..
አፍኒ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. …..
Web address: www.affinigazet.gov.et

ha’rinshonni huwantoonni rosicho karsi’ratenni woyyaawino poletiku, ikonoometenna dagoomitte gashshootu amuraate sirsate qoqqowu bayriidi seeri quwa 72 garinni qoqqowu mereershinni biilloonye boonce uyneenna gama woraddanna quchumummate gashshoote hundaseenni amadde gashshitanno zoonete gashshootu taqqa uurrisa, tantanose mura hasiisannotanna yannitte ikkitinota ammanatenni;

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Amaale mini qoqqowu Bayriidi Seeri quwa 48 cinaancho quwa 3 fidale (a) iima uynoonnisi biilloonyi garinni aaninoha lallawino.

GAFA MITE

Xaphooma Woro

1. **Harancho Umo**

   Konne lallawa “Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Zoonete Gashshooti Taqqa Uurrisatenna Tantanosi Murate Fulino Lallawa Kiiro 23/2015” yine xawinsara dandiinanni.

2. **Tiro**

   Qaalu eosi garinni wole tiro aa hoogiro tenne wodho giddo:

   1. **“Qoqqowo**” yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowooti.
   2. **“Zoone”** yaa qoqqowu bayriidi seeri quwa 71(1) garinni boode woradanna woradu deerrinni tantanamino quchumu gashshoote hundase amaddinotanna qoqqowoho hundaancho ikkite mootimmate loossa

ለማስረጽ በክልሉ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፸፪ መሰረት ከክልል ማዕከል ሥልጣን ተከፍሎ ተሰጥቶት የተወሰኑ ወረዳና ከተማ አስተዳደሮችን በስሩ ይዞ የሚያስተዳድር የዞን አስተዳደር እርከን ማቋቋም፣አደረጃጀቱንም መወሰን አስፈላጊና ወቅታዊ እንደሆነ በመታመኑ፣

የሲዳማ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት በክልሉ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ ፵፰ ንዑስ አንቀጽ ፫ ፊደል ተራ (ሀ) ላይ በተሰጠው ሥልጣን መሰረት የሚከተለውን አውጇል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. **አጭር ርዕስ**

   ይህ አዋጅ “የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የዞን አስተዳደር እርከን ለማቋቋምና አደረጃጀቱን ለመወሰን የወጣ አዋጅ ቁጥር ፳፫/፳፻፲፭” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. **ትርጓሜ**

   የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

   1. **"ክልል"** ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልል ነው፡፡
   2. **"ዞን"** ማለት በክልሉ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 71(1) መሰረት የተወሰነ ወረዳ እና በወረዳ ደረጃ የተዋቀረ ከተማ አስተዳደርን በስሩ ያቀፈና ለክልል ተጠሪ ሆኖ መንግሥታዊ ሥራዎችን የሚያሳልጥ የአስተዳደር እርከን ነው፡፡

qineesitanno gashshootu taqqaati.

3. **“Worada”** yaa boode ollaanna olluu deerri maazagaajju quchuma hundasi amadinonna zoonete hundaancho ikke mootimmate loossa qineessanno gashshootu taqqaati.
4. Konni lallawi giddo mitte koo-teemmanni xawinsoonnihu garimmasinni wole koo-teemmano amadanno.

GAFA LAME

Zoonete Gashshootu Taqqi Uurranna Tantano

3. Uurra

1. Konni woroonni noo zoonete gashshootu taqqubba konni lallawinni uurritino.
   - a) Aliyye Sidaami Zoone
   - b) Mereeri Sidaami Zoone
   - c) Wodiidi Sidaami Zoone
   - d) Soojjaati Sidaami Zoone
2. Konni quwira cinaanchu quwi 1 iima worroonnihu noo gedeenni he’reenna Hawaasi Quchumi Gashshooti zoonete gashshooti deerri noosiha ikke konni lallawinni uurrino.

4. Tantano

1. Tenne Wodho quwa 3(1) garinni uurritino zoonnara hundaano ikkitino tantano Jeefisiisaanote Amaale Mini fushshanno wodhonni murranniha ikkanno.
2. Hawaasi Quchumi Gashshooti qoqqowu quchumma wirro uurrisatenna tantanate, biilloonyenna loosu qeecha murate fulino

3. **"ወረዳ"** ማለት የተወሰነ ቀበሌ እና በቀበሌ ደረጃ የተዋቀረ ማዘጋጃ ቤት ከተማን በስሩ ያቀፈና ለዞን ተጠሪ ሆኖ መንግሥታዊ ሥራዎችን የሚያሳልጥ የአስተዳደር እርከን ነው::
4. በዚህ አዋጅ ውስጥ በአንድ ጾታ የተገለጸዉ እንደአግባብነቱ ሴላኛዉንም ጾታ ያካትታል፡፡

ክፍል ሁለት

የዞን አስተዳደር እርከን መቋቋምና አደረጃጀት

3. መቋቋም

1. ከዚህ በታች የተመለከቱ የዞን አስተዳደር እርከኖች በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡
   - ሀ) ሰሜናዊ ሲዳማ ዞን
   - ለ) ማዕከላዊ ሲዳማ ዞን
   - ሐ) ደቡባዊ ሲዳማ ዞን
   - መ) ምስራቃዊ ሲዳማ ዞን
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የሀዋሳ ከተማ አስተዳደር የዞን አስተዳደር ደረጃ ያለው ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡

4. አደረጃጀት

1. በዚህ ደንብ አንቀጽ 3(1) መሰረት ለተቋቋሙ ዞኖች ተጠሪ የሆኑ አደረጃጀቶች መስተዳድር ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ የሚወሰኑ ይሆናሉ፡፡
2. የሀዋሳ ከተማ አስተዳደር በክልሉ ከተሞችን እንደገና ለማቋቋምና ለማደራጀት፣ ሥልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን በወጣዉ አዋጅ ቁጥር 20/2014 አንቀጽ 5(2) የተመለከቱ የአስተዳደር እርከኖች የሚኖሩት ሆኖ

lallawi kiiro 20/2014 quwa 5(2) iima xawinsoonni gashshootu taqqubba heedhannosiha ikke tittironsa quchumu amaale mini fushshaanno wodhonni gumulantannoha ikkanno.

5. Zoonete Gashshooti Offollote Quchuma

1. Aliyye Sidaami Zoone ofollo Hawaasi Quchumira ikkitanno.
2. Mereeri Sidaami Zoone ofollo Irgaalamete Quchumira ikkitanno.
3. Wodiidi Sidaami Zoone ofollo Alatta Wondi Quchumira ikkitanno.
4. Soojjaati Sidaami Zoone ofollo Daayye Quchumira ikkitanno.

6. Biilloonyenna Loosu Qeecha

1. Konni lallawi garinni uurritino zoonete gashshooti taqqi biilloonyinna loosu qeechi qoqqowu bayriidi seeri quwa 72 woroonniha ikkanno.
2. Zoonete gashshootu taqqi deerrinni seera fushshanno mootimmate bisi (dagate dooramaano amaale mini) dihee’ranno.
3. Zoonete gashshootu taqqira heedhanno seera jeefissanno mootimmate bissa tantano, batinyinna boolloonyinna loosu qeechinsa Qoqqowu Jeefisiisaanote Amaale Mini fushshanno wodhora gumulamannoha ikkanno.
4. Seera tiranno mootimmate bisi tantano lainohunni Qoqqowu Yoote Minna Uurrisate Lallawi Kiiro 4/2012 quwa 22(9) garinni gumulamannoha ikkanno.

ዝርዝራቸው የከተማው ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ የሚወሰን ይሆናል፡፡

5. የዞን አስተዳደር መቀመጫ ከተማ

1. ሰሜናዊ ሲዳማ ዞን መቀመጫ ሀዋሳ ከተማ ይሆናል፡፡
2. ማዕከላዊ ሲዳማ ዞን መቀመጫ ይርጋዓለም ከተማ ይሆናል፡፡
3. ደቡባዊ ሲዳማ ዞን መቀመጫ አለታ ወንዶ ከተማ ይሆናል፡፡
4. ምስራቃዊ ሲዳማ ዞን መቀመጫ ዳዬ ከተማ ይሆናል፡፡

6. ሥልጣንና ተግባር

1. በዚህ አዋጅ መሰረት የተቋቋመ የዞን አስተዳደር እርከን ሥልጣንና ተግባር በክልሉ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 72 የተመለከተ ይሆናል፡፡
2. በዞን አስተዳደር እርከን ደረጃ ሕግ አውጭ የመንግሥት አካል (የሕዝብ ተመራጮች ምክር ቤት) አይኖርም፡፡
3. በዞን አስተዳደር እርከን የሚኖሩ ሕግ አስፈጻሚ የመንግሥት አካላት አደረጃጀት፣ ብዛትና ሥልጣንና ተግባራቸው በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ የሚወሰን ይሆናል፡፡
4. ሕግ ተርጓሚ የመንግሥት አካል አደረጃጀትን በሚመለከት በክልሉ ፍርድ ቤቶች ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 4/2012 አንቀጽ 22(9) መሰረት የሚወሰን ይሆናል፡፡
5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 - 4 የተደነገገው ቢኖርም የሀዋሳ ከተማ አስተዳደር ሥልጣንና ተግባር እንዲሁም የሚኖሩት የመንግሥት አካላትን በሚመለከት

5. Konni quwira cinaanchu quwi 1 – 4 geeshsha worroonnihu hee'rirono Hawaasi Quchumi Gashshooti biilloonyenna loosu qeecha hattono heedhannosi mootimmate bissa lainohunni Qoqqowu Quchumma Wirro Uurrisatenna Tantanate, Biilloonyenna Loosu Qeecha Murate fulino lallawi kiiro 20/2014 quwa 12, 13 nna garimma noonsa wole quwubbara worroonnihu jeefamannoha ikkanno.

7. Qarunna Layinki gashshaanchi Biilloonyenna Loosu Qeecha

Konni lallawi garinni uurritino zoonera qarunna layinki gashshaanchi biilloonyinna loosu qeechi qoqqowu bayriidi seeri quwa 73 nna 74 worroonniha ikkanno.

GAFA SASE

Addi Addi Woro

8. Halamate Gadacho

Ayee manchino konni lallawi jeefishshira halamate gadacho noosi.

9. Reekkote Yanna Woro

Zoonete gashshooti taqqi mannu wolqanninna lojestiksetenni tantaname looso hanafa geeshsha woradu gashshootinna woradu deerri quchumu gashshooti qoqqowu gashshootu taqqi ledo noohu dhaadote loosu xaadooshshi sufannoha ikkanno.

10. Jeefishshu Nookki Seerinna Assooti

Konni lallawi ledo kiphi yaanno ayee seeri woy rosamino assooti konni lallawinni hanqafantino hajora loosu aana dihossanno.

11. Wodho Fushshate Biilloonye

Konne lallawa jeefisiisate hasiissanno wodho Jeefisiisaanote Amaale Mini fushshara

በክልሉ ከተሞችን እንደገና ለማቋቋምና ለማደራጀት፣ ሥልጣንና ተግባራቸውን ለመወሰን በወጣዉ አዋጅ ቁጥር 20/2014 አንቀጽ 12፣ 13 እና አግባብነት ባላቸው ሌሎች ድንጋጌዎች የተመለከተው ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

7. ዋና እና ምክትል አስተዳዳሪ ሥልጣንና ተግባር

በዚህ አዋጅ መሰረት የተቋቋመ የዞን አስተዳደር ዋና እና ምክትል አስተዳዳሪ ሥልጣንና ተግባር በክልሉ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 73 እና 74 የተመለከተ ይሆናል፡፡

ክፍል ሦስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

8. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው ለዚህ አዋጅ አፈጻፀም የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

9. የመሸጋገሪያ ጊዜ ድንጋጌ

የዞን አስተዳደር እርከን በሰው ኃይልና በሎጀስቲክስ ተደራጅቶ ሥራ እስከሚጀምር ወረዳ አስተዳደርና በወረዳ አስተዳደር ደረጃ የተዋቀረ ከተማ አስተዳደር ከክልል አስተዳደር እርከን ጋር ያለው ቀጥተኛ የሥራ ግንኙነት የሚቀጥል ይሆናል፡፡

10. ተፈጻሚነት የሌለዉ ሕግና አሠራር

ይህንን አዋጅ የሚቃረን ማንኛውም ሕግ ወይም ልማዳዊ አሠራር በዚህ አዋጅ ለተሸፈኑ ጉዳዮች ተፈፃሚነት የለውም፡፡

11. ደንብ የማውጣት ሥልጣን

ይህንን አዋጅ ለማስፈፀም የሚያስፈልግ ደንብ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ሊያወጣ

dandaanno.

12. Lallawu Loosu Aana Hossanno Yanna

Kuni lallawi Wocawaaro 20/2015 M.D hanafe loosu aana hosanno.

Hawaasa, Wocawaaro 20/2015 M.D

Desta Ledamo

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma

Prezidanticha

ይችላል፡፡

12. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከመስከረም ፳/፳፻፲፭ ዓ.ም ጀምሮ በሥራ ላይ ይውላል፡፡

ሀዋሳ፣መስከረም ፳/፳፻፲፭ ዓ.ም

ደስታ ሌዳሞ

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት

ርዕሰ መስተዳድር